

Az irat elektronikus formában

készített másolat  
2021. Szeptember 1.

Alkotmánybíróság

1015 Budapest, Donáti utca 35-45

Fővárosi Törvényszék

<b>ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG</b>	
Ügyszám: <b>IV/ 0 3 5 4 0 - 0 / 2021</b>	
Érkezett: <b>2021. SZEPT 14.</b>	
Példány: <b>1</b>	Kezelőiroda:
Melléklet: <b>10 db</b>	<i>[Signature]</i>

<b>FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 75.</b>	
FŐLAJSTROMSZÁM KEZELŐIRATON: .....	
Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Érkezett: <b>2021. SZEPT 01.</b>	
PÉLDÁNY:.....	IV:.....
MELLÉKLET:.....	KÖZTÜK:.....
FŐLAJSTROMSZÁM: UTÓIRATON:.....	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, Transparency International Magyarország Alapítvány s

I/1. számon mellékelve,  
továbbiakban: Indítványozó) jogi képviselőm, a Karsai Dániel Ügyvédi Iroda útján (.....):

a következő

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alábbiakban részletesen kifejtendő indokok alapján a Fővárosi Ítéletábla 8.Pf.20.188/2021/9. számon hozott ítéletét a Fővárosi Törvényszék 62.P.20.901/2020/11. számon hozott ítéletére kiterjedően, mint alaptörvény-ellenes bírói döntéseket semmisítse meg.

A kérelem anyagi jogi jogalapja Magyarország Alaptörvényének I. cikk (3) bekezdése (az alapvető jogok korlátozhatósága), a VI. cikk (3) bekezdése (közérdekű adatok megismeréséhez való jog), valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdése (tiszteséges eljáráshoz való jog).

A kérelem eljárásjogi alapja az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a és 43. §-a, amelyek alapján az Alkotmánybíróság felülvizsgálja és megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést.

Az Indítványozó személyes érintettségét igazolja, hogy Indítványozó felperes volt a Fővárosi Ítéltábla ítélete által jogerősen lezárt ügyben.

A Fővárosi Ítéltábla ítéletét az Indítványozó jogi képviselője útján 2021. július 2-án vette kézhez, tehát az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz határidőben kerül benyújtásra.

A jelen ügy tárgyát képező alkotmányossági kérdés „*alapvető alkotmányjogi jelentőségű?*” (Abtv. 29. §), ugyanis annak tárgya, hogy a közérdekű adatok megismeréséhez való alapvető jog korlátozható-e pusztán azon az alapon, egyéb kifejezett törvényi rendelkezés hiányában, hogy az amúgy nem büntetőeljárásban született közérdekű adatokkal kapcsolatban büntetőeljárás van folyamatban.

Az Abtv. 52. § (5) bekezdése alapján az Indítványozó hozzájárul az adatai közzétételéhez.

Tájékoztatom a t. Alkotmánybíróságot, hogy Indítványozó a rendelkezésére álló rendes jogorvoslatokat kimerítette, az ügyben jogerős ítélet született. Az Indítványozó felülvizsgálati kérelemmel nem élt.

## I. A tények

1. Indítványozó 2019. június 25. napján elektronikus úton közérdekű adatigényléssel fordult Alpereshez (a közérdekű adatigénylés **I/3. számon** mellékelve). Indítványozó adatigénylésében az Alperestől kiadni kérte a TÁMOP-2.4.3.D.3-13/1-2013-0001 számú (Foglalkoztatási Szövetkezet – Híd a Munka Világába) projektről az Alperes által vagy az Alperes megbízásából készített kivizsgálás során keletkezett, az Alperesnek, vagy ha a kivizsgálást nem az Alperes hajtotta végre, akkor a kivizsgálást végrehajtó szervezetnek a projektre vonatkozó megállapításait, következtetéseit, valamint a véleményét, továbbá a megtenni szükséges intézkedésre vonatkozó javaslatát tartalmazó, bármilyen módon vagy formában rögzített információt, illetve adatot. Kérte továbbá, hogy amennyiben több kivizsgálásra is sor került, úgy az adatokat valamennyi kivizsgálásra vonatkozóan küldje meg részére az Alperes.
2. Alperes az Infotv. 29. § (1) bekezdése értelmében az adatkéréstől számított legfeljebb 15 napon belül, azaz 2019. július 10. napjáig eleget kellett volna tennie az adatkiadási – de legalábbis válaszadási – kötelezettségének. Alperes azonban e törvényi határidőn belül nem tett eleget a kötelezettségének, illetve e határidőn belül nem tájékoztatta arról sem, hogy az adatigénylés jelentős terjedelmű lenne, és ezért az Infotv. 29. § (2) bekezdése értelmében további 15 nappal meghosszabbítaná az adatok kiadására nyitva álló határidőt. 2019. július 11. napján, azaz 1 nappal az adatigénylés teljesítésére nyitva álló határidő leteltét követően az Alperes felhívta az Indítványozót, hogy pontosítsa az adatigénylés körét, mivel Alperes számára nem volt egyértelmű a kiadni kért adatok köre (Alperes felhívása **I/4. számon** mellékelve).
3. Indítványozó 2019. július 12. kelt és aznap elektronikusan az Alperesnek megküldött válaszelevelében részletesen kifejtette, hogy miért sürgős az adatkérés pontosítása (**I/5. számon** mellékelve).
4. Az Alperes tehát a 2019. július 11. napján kelt válaszában nem vitatta, hogy közfeladatot ellátó szervnek minősül, továbbá azt sem, hogy az Indítványozó által kiadni kért adatok közérdekű adatok, illetve Alperes azt sem vitatta, hogy az Indítványozó által kiadni kért adatok a birtokában vannak, azaz, hogy adatkezelőnek minősül. Minthogy Alperes határidőben nem adta ki a kiadni kért adatokat, Indítványozó kereset nyújtott be ezen cél elérése érdekében (Indítványozó keresetlevele **I/6. számon** mellékelve). Indítványozó keresetét a Fővárosi Törvényszék **62.P.20,901/2020/11. számon**, 2020. november 10-én kelt ítéletével elutasította (az elsőfokú ítélet **I/7. számon** mellékelve). Az ítélet főbb megállapításai a következők.
5. Az elsőfokú bíróság kúndulásként rögzítette, hogy önmagában abból a tényből, hogy Alperes a törvényi határidőn túl küldte el Indítványozónak az adatkérés pontosítására irányuló

kérelmet, önmagában még nem következik adatkiadási kötelezettség – Alperes igazolhatja a kiadás megtagadását és olyan érvre is hivatkozhat, ami az eredeti elutasításban nem szerepelt.

6. A per tényállását képezi, hogy a Híd a Munka világába projekttel kapcsolatban a NAV Bűnügyi Igazgatósága nyomozást folytat – immáron több, mint öt éve. Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatban – helyesen – leszögezte, hogy önmagában attól, hogy a kiadni kért adatot büntetőeljárásban felhasználják, még nem vesztí el közérdekű jellegét. A bíróság álláspontja szerint Alperesnek azt kellett bizonyítania, hogy a konkrét esetben, a konkrét adatoknak a büntetőeljárásban olyan jelentősége van, mely akadályozza az adatkiadásnak. Az elsőfokú bíróság – és nem az Alperes – ezért megkereste a NAV-ot (mint nyomozóhatóságot), melytől azt a tájékoztatást kapta, hogy az „*eljárás történeti tényállásának alapját Alperes vizsgálati jegyzőkönyvei képezik*” és „*a jegyzőkönyvekben foglalt megállapításokból következtetni lehetne nyomozati cselekményekre*”, ezért a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 109. § (1) bekezdés e) pontja alapján, tekintettel az Infotv. 27. § (2) bekezdés c) pontjára is, indokolt az adatkiadás megtagadása. A nyomozóhatóság semmilyen konkrét nyomozási cselekményt nem jelölt meg – zártan kezelve sem – csak általánosságban hivatkozott erre az érvre.

7. Az elsőfokú bíróság számára ez döntő érv volt és ezen az alapon a „*szükségesség, arányosság, alkalmasság*” (sic!) figyelembevételével arra az álláspontra jutott, hogy a nyomozás előbbre való, mint a közérdekű adatok nyilvánosságához való, Alaptörvényben foglalt jog védelme.

8. Indítványozó az elsőfokú ítélettel szemben fellebbezéssel élt (I/8. számon mellékelve), amelyben előadta, hogy az elsőfokú ítélet az önkényesség szintjét elérően téves és jogszabálysértő, így nem pusztán az Infotv. 27. § (2) bekezdés c) pontját, illetve a Be. 109. § (1) bekezdés e) pontját sérti, hanem az Alaptörvény XVIII. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot is. Jogszabály(ok) nyelvtani értelmével ellentétes bírósági ítélet ugyanis nem lehet tisztességes az egyértelmű alkotmánybírósági gyakorlat alapján. Az Indítványozó érvei az alábbiak voltak.

9. Az Infotv. 27. § (2) bekezdés c) pontja értelmében törvény (ezen szót nem lehet eléggé kiemelni) az adatfajták meghatározásával korlátozhatja a közérdekű adatok megismeréséhez való jogot bűncselekmények üldözése céljából. Ezen jogszabályhely nyelvtani értelme az és semmi más nem lehet, hogy kell legyen egy törvény, amely konkrétan megjelölt tárgyi körben korlátozza az adatmegismerést. Ilyen, jelen konkrét esetre konkrétan alkalmazható törvényre sem az Alperes, sem a bíróság nem hivatkozott – mert nincs ilyen törvény.

10. Az egyetlen hivatkozott jogszabály a Be. 109. § (1) bekezdés e) pontja, melynek értelmében bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság megtagadja a tájékoztatást, ha az sértené a büntetőeljárás vagy az egyes eljárási cselekmény eredményességét. Ezen jogszabályhely

nyilvánvalóan nem alkalmazható jelen ügyre. Ezen hivatkozott jogszabályi rendelkezésnek egyrészt a meghatározott (egyedi) büntetőeljárás során eljáró bíró, ügyész, illetve nyomozó hatóság a címzettje, miáltal ez a szabály az ilyen bíróra, ügyészre, illetve nyomozó hatóságra vonatkozik. Másrészt ez a hivatkozott jogszabályi rendelkezése a meghatározott (egyedi) büntetőeljárás során előterjesztett tájékoztatás iránti kérelemnek a teljesíthetősége tárgyában meghozandó döntésre tartalmaz irányadó szabályt.

11. A jelen ügy alapjául szolgáló eljárás egy közérdekű adatok kiadása tárgyában indított polgári per, amelynek az alperese egy minisztérium, amely semelyik, a Be. 109. § (1) bekezdésében megjelölt szerv hatáskörével nem bír. A Be. 109. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt rendelkezés tehát jelen ügyre nem alkalmazható, ahhoz semmi köze nincs. Indítványozó kiemelte, hogy az érvelés ezen a ponton meg is állhatna – hiszen az elsőfokú ítélet nyilvánvalóan jogszabálysértő, mivel olyan jogalapon utasította el Indítványozó keresetét, amely jogalap nem alkalmazandó a jelen közérdekű adatok kiadása iránti ügyben. A NAV véleménye ugyanis a fentiek alapján teljességgel irreleváns – nem jogszabály, nem törvény és a benne foglalt információk az alperesi minisztériumot nem kötik, mi több, azokra alappal nem is hivatkozhat, mert nem a NAV által folytatott nyomozásban előterjesztett tájékoztatási kérelemről kell dönten.

12. Feltéve, de nem megengedve, hogy a NAV véleményét mégiscsak figyelembe kell venni, az elutasítás akkor sem foghat helyt. A NAV ugyanis semmilyen konkrétumot nem közölt, csak teljesen általánosságban hivatkozott a nyomozási érdekekre. Az elsőfokú bíróság bár formálisan hivatkozott rá, de valójában nem végezte el az ügy alapjogi aspektusainak figyelembevételét és ténylegesen nem mérte össze a közérdekű adatok megismeréséhez való alkotmányos jogot a bűnüldözési érdekekkel, ami nem alapjog, csak közérdek, mely ugyan lehetővé teszi az alapjogkorlátozást, de sokkal szűkebb körben, mint ha egy másik alapjoggal mérnénk össze a közérdekű adatok nyilvánosságát.

13. Ebben a körben – megint csak feltételezve, de nem megengedve, hogy a NAV véleménye bármilyen alapul szolgálhat az adatmegtagadás körében – az elsőfokú bíróság ítéletének jogsértő volta abban is megnyilvánul, hogy az Indítványozó által kiadni kért valamennyi adat megismerhetőségét teljes egészében kizárja, anélkül, hogy bármilyen módon megvizsgálná azt, hogy az Alperes által felhívott megtagadási ok az Indítványozó által kiadni kért adatok közül konkrétan mely adatokra vonatkoztatható ténylegesen. A kiadni kért közérdekű adatok teljességének a nyilvánosság elől egyedi mérlegelés nélkül és a maguk egészében történő elzárása az irately érvényesülését eredményezi, holott a bíróság töretlen gyakorlata szerint ilyen esetekben az irately alkalmazásának, vagyis a megtagadási okok egyes adatokra történő konkrét vonatkoztatásának van helye.

14. A mérlegelés elmulasztásával az elsőfokú bíróság az Infotv. 30. § (5) bekezdésében foglaltak Alperes által történt figyelmen kívül hagyását is a védelmébe vette és ezáltal hagyta érvényre jutni, holott az itt hivatkozott jogszabályi rendelkezés értelmében ha „a közérdekű adat megismerése iránti igény teljesítésének megtagadása tekintetében törvény az adatkezelő mérlegelését teszi lehetővé, a megtagadás alapját szűken kell értelmezni, és a közérdekű adat megismerésére irányuló igény teljesítése kizárólag abban az esetben tagadható meg, ha a megtagadás alapjául szolgáló közérdek nagyobb súlyú a közérdekű adat megismerésére irányuló igény teljesítéséhez fűződő közérdeknél”.

15. Indítványozó fellebbezését a Fővárosi Ítéltábla a 2021. május 6. napján kelt, Indítványozó jogi képviselőjéhez 2021. július 2. napján kézbesített **8.Pf.20.188/2021/9. számú** másodfokú ítéletével (**I/9. számon** mellékelve) elutasította. A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott a Be. 109. § (1) bekezdés e) pontjára. Megítélése szerint a perben beszerzett nyomozó hatósági állásfoglalás értékelése okszerűen történt, amikor az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a nyomozó hatósági állásfoglalás a közérdekű adatok kiadását korlátozza.

16. A másodfokú bíróság szerint „[h]elytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a szükséges érdekmérlegelési teszt elvégzésére lehetőség volt, és a nyomozó hatóság tájékoztatásának beszerzését követően helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a bűncselekmények üldözéséhez vagy megelőzéséhez fűződő társadalmi érdek erősebb, mint a felperes közérdekű adatok megismeréséhez fűződő joga”.

17. A másodfokú jogerős ítélettel szemben Indítványozó nem élt felülvizsgálati kérelemmel.

## II. A bírói döntés alaptörvény-ellenességének okai

### A közérdekű adatokhoz való jog sérelme – Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdés

#### *Az Alkotmánybíróság és az EJEB irányadó gyakorlata*

18. Előjáróban fontos hangsúlyozni, hogy az Alkotmánybíróság elvárja a rendes bíróságoktól, hogy ítélezésük során az ügy alapjogi aspektusait figyelembe vegyék. Az Alaptörvény 28. cikkének első mondata („[a] bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik”) az állam (a bíróságok) kötelezettségévé tette, hogy az alapjogokat a magánjog alanyai közötti viszonyokban is érvényre juttassa. Ugyan elsősorban a jogalkotó feladata az Alaptörvényben foglalt jogok érvényesítése a normaalkotási tevékenysége során, de amint a magánjogi jogszabályoknak meg kell felelniük az Alaptörvényben foglaltaknak, úgy a magánjogi jogalanyokra is – közvetett módon – kihat az Alaptörvény normatartalma, a valódi alkotmányjogi panasz intézményén és a rendes bíróságok joggyakorlatán keresztül.

19. Ezzel a rendes bíróságok ítélkező tevékenysége ténylegesen is alkotmányjogilag kötötté vált, tevőleges védelmi kötelezettségük keletkezett az alapjogvédelem terén. Az Alaptörvény említett rendelkezése **azt a kötelezettséget rója a bíróságokra, hogy az elbírálandó ügyek alkotmányjogi aspektusát, alapjogi relevanciáját felismerjék, az érintett alapvető jogok tartalmát feltárják, és erre tekintettel értelmezzék és alkalmazzák konkrét jogvitákban a jogszabályokat.** Amint az Alkotmánybíróság azt az alkotmányjogi panasz jogintézményével összefüggésben kifejtette: „[a] bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő alkotmányjogi panasz (Abtv. 27. §) az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló jogintézmény. Ilyen panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes?” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]; 13/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [30]}.

20. Mindezek – amint ezt az Alkotmánybíróság már több esetben is hangsúlyozta – nem azt jelentik, hogy a bíróságoknak közvetlenül az Alaptörvény rendelkezéseire kellene alapítaniuk a döntéseiket, hanem azt, hogy az alkalmazandó jogszabályi rendelkezések értelmezése és a konkrét tényállásra való alkalmazása során **figyelemmel kell lenniük a releváns alkotmányossági szempontokra** {7/2013. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [33]; 3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [20]}.

21. A közérdekű adatok megismeréséhez való jogot az Alkotmánybíróság kezdetől fogva információszabadságként fogta fel, melyet az Alaptörvény hatályba lépése utáni határozatában is megerősített {lásd: 2/2014. (I. 21.) AB határozat, Indokolás [24]}. „Az információszabadság alapján a közérdekű adatok (hozzáférés biztosítása, illetve részben közzétételük nyomán) nyilvánosak, azokat bárki megismerheti és terjesztheti” {2/2014. (I. 21.) AB határozat, Indokolás [25]}. „A közérdekű adatokra főszabályként a nyilvánosság-elv vonatkozik. Ennek érvényesítéséhez szükséges, hogy az arra köteles adatkezelő a közérdekű adatok megismerését – proaktív módon, illetve adatigénylés alapján – biztosítsa. Kötelezettek az alapjog céljára figyelemmel általában az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint egyéb közfeladatot ellátó szervek és személyek.”

22. Az Alkotmánybíróság a 13/2013. (VI. 17.) AB határozat Indokolásának [28]–[34] bekezdésében foglaltak alapján megerősítette a következő, korábbi határozataiban tett elvi jelentőségű megállapításait, miszerint „[l]ényeges szerepe van az információszabadságnak a véleménynyilvánításhoz való jog biztosítását, valamint azon keresztül az állam demokratikus működésének kialakítását illetően. Ezt ismerte el az Alkotmánybíróság akkor, amikor megállapította, hogy a közérdekű adatok nyilvánossága és megismerhetősége »gyakran előkérdése és feltétele a szabad véleménynyilvánításhoz való jog gyakorolhatóságának.«” [34/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 177, 185]. Leszögezte továbbá: „A közérdekű információkhoz való szabad hozzáférés lehetővé teszi a választott népképviseleti testületek, a végrehajtó hatalom, a közigazgatás jogszerezésének és hatékonyságának ellenőrzését, serkenti azok demokratikus működését. A közügyek bonyolultsága miatt a közbatalmi döntéshozásra, az ügyek intézésre gyakorolt állampolgári ellenőrzés és befolyás csak akkor lehet hatékony, ha az illetékes szervek felfedik a szükséges információkat.” [32/1992. (V. 29.) AB határozat, ABH 1992, 182, 183–184.]

23. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozta, hogy az alanyi jogon biztosított információszabadság joga azért kiemelkedően jelentős, mert a „nyílt, áttetsző és ellenőrizhető közbatalmi tevékenység, általában az állami szervek és a végrehajtó hatalom nyilvánosság előtti működése a demokrácia egyik alapköve, a jogállami államberendezkedés garanciája. A nyilvánosság próbája nélkül az állam polgáraitól elidegenedett gépezetté, működése kiszámíthatatlanná, előre láthatatlanná, kifejezetten veszélyessé válik, mert az állam működésének átláthatatlansága fokozott veszélyt jelent az alkotmányos szabadságjogokra.” [34/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 177, 192.] {21/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [31]}

24. A t. Alkotmánybíróság rámutatott mindezekben túlmenően arra is, hogy a véleménynyilvánításhoz való jog biztosítása mellett, illetve azon keresztül a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való alapvető jog végeredményben a Nemzeti hitvallás azon pontja érvényre juttatását is szolgálja, mely szerint „[v]alljuk, hogy népiuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi”. „Ennél fogva a polgárait szolgáló demokratikus állam működésének egészével, általánosságban a közfeladatok ellátásával kapcsolatos



*alaptörvényi követelmény tehát az átláthatóság és a közélet tisztasága, valamint a közügyek méltányos, visszélés és részrebajlás nélküli intézése*” {21/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [33]}. Az információs szabadság alkotmányos funkciója tehát az állam demokratikus működésének a garantálása. A közhatalom-gyakorlás nyilvánossága, illetve szélesebb értelemben véve a közügyek átláthatósága kétségtelenül előfeltétele más alapjogok (véleménynyilvánítás, közösségi döntéshozatalban való részvétel) gyakorlásának, illetve a hatékony állami működés egyik biztosítékának is tekinthető.

25. A közérdekű adat megismeréséhez való jog végső soron az állam átlátható működését hivatott biztosítani. Az Infotv.-ben szabályozott közérdekű adatigénylés e jog érvényesüléséhez járul hozzá. Ehhez kapcsolódóan a 3026/2015. (II. 9.) AB határozat végső soron az Alaptörvényre visszavezethető garanciának tartotta, hogy az Infotv. „teljes körű bírói jogvédelmet biztosít a közérdekből nyilvános adat igénylőjének is arra az esetre, ha igényét elutasították, vagy a teljesítésre nyitva áll, vagy az adatkezelő által meghosszabbított határidő eredménytelenül telt el” (Indokolás [29]). A 7/2020. (V. 13.) AB határozat hozzátette, hogy a jogrendszernek garanciát kell nyújtania az adatigénylőnek: a tájékoztatás nem teljesülése esetére hatékony bírói jogvédelmet kell biztosítani. „*Ennek hiányában ugyanis az Alaptörvényből levezethető és az Infotv.-ben szabályozott adatkiadási, tájékoztatási kötelezettség lex imperfecta-vá válhat.*” (Indokolás [36]) (Összefoglalóan lásd: 21/2021. (V. 13.) AB határozat, 23-24. pontok)

26. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Alkotmányellenes tehát a korlátozás, ha nem elkerülhetetlen, vagyis, ha kényszerítő ok nélkül történik, továbbá, ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan {lásd: 32/2015. (XI. 19.) AB határozat, Indokolás [101]}. Az információs szabadság korlátozása tehát alkotmányos, ha az megfelel az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében írt tesztnek. Elsődlegesen azt kell megvizsgálni, hogy a szabályozással összefüggésben van-e olyan alkotmányosan elfogadható cél, amely az alapjog-korlátozást igazolhatja, azaz, hogy az alapjog-korlátozás szükséges-e. A korlátozás „szükségessége két elemből áll: az alapjog korlátozásának alkotmányos célt kell követnie, és alkalmasnak kell lennie e cél elérésére” {11/2014. (IV. 4.) AB határozat, Indokolás [40]}.

27. Továbbá a 21/2013. (VII.19.) AB határozatban a t. Alkotmánybíróság kimondta, hogy „*[a]mennyiben az adatkezelő szerv a közérdekű adat kiadásának megtagadása mellett dönt, ezt [...] megfelelően indokolni köteles. Ennek az indokolásnak egyrészt ki kell terjednie arra, hogy pontosan milyen folyamatban lévő eljárásban meghozandó döntés megalapozását szolgálja a kiadni kívánt közérdekű adat, másrészt arra is, hogy a*

*közérdekű adat kiadása mennyiben befolyásolja a szóban forgó döntés meghozatalát, vagyis, hogy az megbiúsítaná-e a döntés hatékony végrehajtását vagy ellehetetlenítené-e az illetéktelen befolyástól mentes, független, hatékony köztisztviselői munkát.”*

28. Ugyanebben a határozatában a t. Alkotmánybíróság megállapította, hogy *„a közérdekű adatok nyilvánossága különösképp hangsúlyosan jelenik meg a nyilvánosságkorlátozásnak abban az esetben, amikor az az adatkezelő szerv mérlegelésének függvénye. E mérlegelésnek figyelembe kell vennie a fenti követelmények érvényesülését, s azt is, hogy e szempontokat adott esetben a bírósági eljárás során a bíróság felülvizsgálhatja. A közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog érvényesülése érdekében nem tekinthető az Alaptörvénnyel összhangban állónak az olyan korlátozás, amely egy adatot vagy egy egész dokumentumot végérvényesen elvon a nyilvánosság elől, illetve amely egy dokumentumot annak tartalmától függetlenül, teljes egészében nyilvánosságkorlátozás alá helyez. A fentiek alapján tehát a dokumentum egésze – a tartalmától függetlenül – nem minősíthető döntést megalapozó adatnak.”* (Indokolás [46])

29. Szintén a 6/2016. (III.11.) AB határozat mondja ki, hogy *„a nyilvánosság-korlátozási okra való formális hivatkozás, a korlátozás tartalmi indokoltságának kétségtelen bizonyítása nélkül a közérdekű adatok megismeréséhez való jog alaptalan, s így szűkeztelen korlátozásnak minősül.”* [40] Valamint a gyakorlatában kialakított, korlátozással szemben állított követelményrendszer összefoglalásaként kimondja, hogy *„a közérdekű adatokhoz való hozzáférés megtagadása az arra való formális hivatkozással, hogy az igényelt közérdekű adatok döntés megalapozását szolgáló adatok, mellőzve azonban a tényleges tartalmi vizsgálatát [...], hogy azok milyen döntés meghozatalát, milyen eljárás lefolytatását szolgálják, s valójában érdemi kapcsolatban állnak-e a közérdekű adatot kezelő szerv feladat- és hatáskörébe tartozó döntéssel, az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében foglalt alapjog indokolatlan korlátozásának minősül.”* [43]

30. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának legújabb joggyakorlata is kifejezetten elismeri a közérdekű adatok nyilvánosságához való jogot. A Bíróság Nagykamara a Helsinkai Bizottság v. Hungary ügyben (no. 18030/11, a továbbiakban: Helsinkí) dolgozta ki az arra vonatkozó joggyakorlatát, hogy a közérdekű adatokhoz való hozzáférés hiánya mikor sérti az Egyezmény 10. Cikkét, mely a véleménynyilvánítás szabadságát biztosítja. A Bíróság kiindulásként kimondta, hogyha az információkhoz való hozzáférés hiánya a szólásszabadság lényegi korlátozást jelent, úgy a 10. Cikk alkalmazható és - további feltételek megléte esetén - a 10. Cikk sérelme is megállapítható (Helsinkí §§ 155-156).

31. Elsőként azt kell vizsgálni, hogy az adatkérés célja-e, hogy a közvéleményt arról tájékoztassa a Panaszos (Helsinkí § 158). A Bíróság a következőkben azt vizsgálja, hogy a megismerni kívánt adatok közérdekűnek minősülnek-e (Helsinkí §§ 161-163), azaz hozzájárul a közügyek átláthatóságához, közérdeklődésre tarthat számot, vitát generálhat. A Bíróság vizsgálja a panaszos szerepét is - játszik-e speciális szerepet a közvélemény tájékoztatásában. A Bíróság

kimondta, hogy "készen rendelkezésre álló" információkhoz való hozzáféréshez való jogot biztosítja ((Helsinki § 169.). Végezetül a személyes adatok és a közérdekű adatok nyilvánosságához való jog konfliktusát elemezve rámutatott, hogy a hazai szabályozás túlságosan szigorú, (szinte) semmilyen kivételt nem enged, ha személyes adatokról van szó, ami egyezményes módon megakadályozza az érintett adatok közérdekű jellegének vizsgálatát (Helsinki, § 176.).

#### A fenti elvek alkalmazása a jelen ügyre

- *Előkérdeés: jogszerűen történt-e az alapvető jogkorlátozása? – Az Alaptörvény I. cikke (3) első fordulata*

32. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés első fordulata értelmében „[a]z alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg.” Tehát, az alapvető jogok korlátozását csak törvényben lehet meghatározni. Ennek megfelelően rendelkezik az Infotv. 27. § (2) bekezdés c) pontja, amikor kimondja, hogy „[a] közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jogot – az adattípusok meghatározásával – törvény büntetelmények üldözése vagy megelőzése érdekében korlátozhatja.” Az Infotv. ezen rendelkezése megköveteli, hogy létezzen olyan kifejezett törvényi rendelkezés, amely az adattípusok meghatározásával korlátozza a közérdekű adatokhoz való hozzáférést.

33. A jelen panasz alapjául szolgáló peres eljárásban az Alperes által hivatkozott a Be. 109. § (1) bekezdés c) pontjára, amelyet az eljáró bíróságok kritika nélkül fogadtak el. A felhívott rendelkezése azonban nem felel meg az Infotv. 27. § (2) bekezdés c) pontjában foglalt követelménynek, ugyanis az jelen eljárásban nem alkalmazandó jogszabály. Hiszen annak alkalmazási köre arra vonatkozik, amikor valaki a büntetőeljárásban eljáró bírósághoz, ügyészhez, nyomozó hatósághoz fordul a büntetőeljárásban keletkezett iratok kiadása végett. (A korábbi Be. tartalmilag azonos rendelkezéseivel kapcsolatosan a bírósági gyakorlat is ezen okfejtést támasztja alá: Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.277/2015/4/II. ítélete)

34. Jelen ügyben azonban nem ez az eset áll fenn, ugyanis Indítványozó adatigénylése nem a büntetőeljárás irataira vonatkozott és nem a büntetőeljárásban eljáró szervektől kérte az adatok kiadását. Az a tény, hogy a kiadni kért adatok egyes köre az immáron több mint öt éve folyamatban levő büntetőügy megindításában közrejátszottak, nem eredményezik az adatok kiadása ilyen alapon történő megtagadását. Ugyanis – ismét hangsúlyozzuk – az adatigénylés címzettje nem a Be. 109. § (1) bekezdésében foglalt személyi kör, hanem az alperesi minisztérium. Továbbá a kiadni kért adatok pedig nem a büntetőeljárás adatai, hanem azon adatok, amelyek érintett projektről az alperesi minisztérium által vagy az Alperes megbízásából készített kivizsgálás során keletkeztek, az Alperesnek, vagy ha a kivizsgálást nem az Alperes hajtotta végre, akkor a kivizsgálást végrehajtó szervezetnek a projektre vonatkozó megállapításait, következtetéseit,

valamint a véleményét, továbbá a megtenni szükséges intézkedésre vonatkozó javaslatát tartalmazó, bármilyen módon vagy formában rögzített információ, illetve adat.

35. Ezáltal megállapítható, hogy a jelen kérelem alapjául szolgáló perben a bíróságok valójában létező jogalap nélkül hivatkoztak arra, hogy az Infotv. 27. § (2) bekezdés c) pontja alapján megtagadható a kért adatok kiadása. Ez a jogsértés pedig egyúttal sértette Indítványozó közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alapvető jogát, hiszen létező formális jogalap nélkül, az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés első fordulataát sértő módon került korlátozásra Indítványozónak az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében foglalt alapvető joga.

36. Ezen hivatkozásunk nem minősül ún. negyedfokú jogorvoslat iránti kérelemnek, ugyanis a t. Alkotmánybíróság az alapvető jogok korlátozása körében nem pusztán azt kell vizsgálnia, hogy a szükségesség-arányosság követelményét megtartva került-e sor az alapvető jog korlátozására, hanem mindenekelőtt meg kell állapítania, hogy egyáltalán létezik-e az a formális jogalap, amely értelmében a korlátozásra sor került. Amennyiben nem, úgy az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése első fordulata értelmében meg kell állapítania az alapvető jog sérelmét. Ezen tevékenységével az Alkotmánybíróság nem vonja el az ítélező bíróságok hatáskörét, hiszen amennyiben az alapvető jogok korlátozása esetén az Alkotmánybíróság nem vizsgálná előkérdésként a formális jogszerűség követelményét, úgy önkényesen korlátozná a saját hatáskörét. Továbbá ennek eredményeként számos – a jelen ügyet is beleértve – esetben jogszerű alap nélkül kerülhetne sor az alapvető jogok korlátozására. Amelynek következtében az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésében foglalt hatásköre kiüresedne.

- *A szükségesség-arányosság követelménye – Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés második fordulata*

37. Az előző alpontban kifejtettek alapján megállapítható, hogy formális jogalap nélkül, az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése első fordulataát sértő módon került korlátozásra. Ezen a ponton meg is állhatna az érvelés, hiszen amennyiben nincs formális jogalapja az alapjog-korlátozásnak, úgy nem kell vizsgálni az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése második fordulatában foglalt szükségesség-arányosság követelményét. Azonban feltéve, de nem megengedve, hogy a t. Alkotmánybíróság úgy találja, hogy a bíróságok által hivatkozott Be. 109. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt szabály formális jogalapul szolgálhat az Indítványozó közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alapvető joga korlátozásához, a szükségesség-arányosság követelménye vizsgálatával kapcsolatban az alábbiakat adjuk elő.

38. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése második fordulata értelmében „[a]lapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható”.

39. A szükségességi arányossági teszt első lépcsőfoka a legitim cél kimutatása (hasonlóan a strasbourgi bíróság tesztrendszeréhez), amelyet az Alaptörvény két esetben tesz lehetővé. A korlátozó államnak/félnek vagy egy másik alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében kell fellépnie ahhoz, hogy az egyén alapjogának korlátozása alkotmányos céllal bírjon. Jelen ügyben, Indítványozó álláspontja szerint nem merült fel az Alperes oldaláról olyan érvelés és így nem is került kimutatásra olyan cél, amely az előbbi esetek bármelyikének megfeleltethető lenne az érintett közérdekű adatok kapcsán. Hiszen az Alperes által hivatkozott és a bíróságok által elfogadott „a bűncselekmények üldözéséhez és megelőzéséhez fűződő társadalmi érdek” ugyan közérdek, azonban nem az Alaptörvényben szabályozott alkotmányos érték. Ezáltal nem is tekinthető alkotmányos értéknek, így pedig ezen érdek nem képezheti a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alapvető jog jogalapját.

40. Feltéve, de nem megengedve, hogy a t. Alkotmánybíróság megítélése szerint ezen társadalmi érdek alkotmányos értéknek tekintendő, úgy vizsgálandó, hogy egy demokratikus társadalomban szükséges-e ezen érdekre hivatkozással az adatigénylés tárgyát képező minden egyes adat kiadásának automatikus megtagadása.

41. A jelen panasz alapját képező perben az eljáró bíróságok azt követően, hogy beszerzésre került a NAV állásfoglalása, amely szerint a nyomozás sikere biztosítása érdekében meg kell tagadni az adatigénylést, egyáltalán nem vizsgálták még csak zártan kezelt iratok áttekintésével sem, hogy a nyomozás sikerét valójában milyen módon befolyásolná az adatok kiadása, illetve, hogy valójában mely adatok tekintetében állhat fenn ezen megtagadási ok. A bíróságok tehát kritika nélkül fogadták el a nyomozó hatóság bármilyen indokolást tartalmazó nyilatkozatát. Ezáltal pedig a bíróságok nem folytatták le valójában a bizonyítékok értékelését, hanem a nyomozóhatóság *bianco* nyilatkozata alapján az adatigényléssel érintett minden adat tekintetében jogszerűnek ítélték az adatok kiadása megtagadását. Tették mindezt úgy az eljáró bíróságok, hogy egy több mint öt éve folyó nyomozásról beszélünk, ahol józan ésszel (Alaptörvény 28. cikk) nehezen feltehető, hogy kiadni kért adatok nyilvánosságra kerülése bármilyen nyomozati cselekményt veszélyeztetne. Amennyiben mégis így van – a NAV nem jelölt meg semmilyen konkrétumot – úgy az a nyomozóhatóság kompetenciájával kapcsolatban rendkívül súlyos aggályokat vethetne fel. Ugyanakkor nyilvánvaló – valódi nyomozási érdek nem létezik, ezt a NAV csak állítja, de a bíróság előtt ez egyáltalán nem került bizonyításra.

42. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében {21/2013. (VII.19.) AB határozat [46]} nem tekinthető az Alaptörvényben összhangban állónak olyan korlátozás, amely egy adatot vagy egy egész dokumentumot végérvényesen elvon a nyilvánosság elől, illetve amely egy dokumentumot annak tartalmától függetlenül, teljes egészében nyilvánosság-korlátozás alá helyez. Továbbá a nyilvánosság-korlátozási okra való formális hivatkozás, a korlátozás tartalmi indokoltságának kétségtelen bizonyítása nélkül a közérdekű adatok megismeréséhez való jog alaptalan, s így szükségtelen korlátozásnak minősül {6/2016. (III.11.) AB határozat [40]}.

43. A jelen panasz alapjául szolgáló perben az eljáró bíróságok tehát szükségtelenül korlátozták Indítványozó közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alapvető jogát akkor, amikor a nyomozó hatóság véleménye alapján ténylegesen nem vizsgálták, hogy a kiadni kért adatok mely körét érinti egyáltalán a NAV által megjelölt büntetőeljárás, illetve, hogy az adatok kiadása ténylegesen milyen körben és mértékben befolyásolná az említett, immáron több mint öt éve folyamatban levő büntetőeljárás sikerét. Azáltal, hogy az eljáró bíróságok ezt a vizsgálatot nem folytatták le, hanem automatikusan és a kiadni kért adatok teljes körére vonatkozóan megalapozottnak tekintették a megtagadást, súlyosan megsértették az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés második fordulatában foglalt szükségességi követelményt, egyúttal pedig Indítványozónak az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében foglalt közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alapvető jogát.

44. Feltéve, de nem megengedve, hogy az Alkotmánybíróság szerint szükségesnek tekinthető a nyomozási érdekekre hivatkozással a kért adatok kiadásának megtagadása, úgy az arányosság vizsgálata körében az alábbiakat adjuk elő.

45. Az Alaptörvény 28. cikkében foglalt követelmény, illetve a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alapvető jog érvényesítésével kapcsolatos alkotmánybírósági gyakorlat értelmében kiemelendő, hogy az ítélező bíróságoknak az eljárásuk során különös tekintettel kell lenniük az alapul fekvő jogvita alapjogi vetületeire, továbbá a közérdekű adatok megismeréséhez való jog korlátozhatóságát megszorítóan kell értelmezni. Ezen követelményekből következik, hogy a közérdekű adatigénylés esetében az adatok kiadása megtagadása nem okozhat aránytalan sérelmet az adatigénylőnek.

46. Még ha a jelen ügyben az adatok bizonyos körére akár fenn is állhatnának a megtagadási okok, az nem került bizonyításra, hogy valójában mely adatok tekintetében állhattak fenn ezek az okok. Az ún. adatelv miatt azonban ezt a hiányosság nem fogadható el az eljáró bíróságok részéről. Ugyanis, amennyiben az eljáró bíróságok anélkül hagyják jóvá a megtagadási indokokat a kért adatok teljes körére nézve, hogy megvizsgálják, hogy a kért adatösszeségben levő összes adat tekintetében külön-külön fennállnak-e a megtagadási okok, úgy megvalósul az aránytalanság.

47. A fent kifejtettek alapján megállapítható, hogy sérült Indítványozónak az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében foglalt közérdekű adatok megismeréséhez fűződő joga, ugyanis elsődlegesen az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés első fordulatát sértő módon formális jogalap nélkül, másodlagosan legitim cél nélkül, harmadlagosan a demokratikus társadalomban szükségtelen korlátozással, illetve negyedlegesen aránytalanul került korlátozásra ezen alapvető joga.

### A tisztességes eljáráshoz való jog sérelme – Alaptörvény XVIII. cikk (1) bekezdés

#### 1. Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata

48. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja szerint az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Ennek keretében vizsgálja, hogy a bírói döntésben alkalmazott jogértelmezés megfelel-e az Alaptörvény 28. cikkében foglaltaknak, vagyis hogy az eljáró bíróság a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezte-e, abból a feltételezésből kiindulva, hogy a jogszabályok a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. [22] Az Alkotmánybíróság a 23/2018. (XII. 28.) AB határozatában úgy foglalt állást, hogy „az Alaptörvény 28. cikke és XXVIII. cikk (1) bekezdése természetes fogalmi egységet alkotnak. A jogértelmezés Alaptörvényben rögzített elveinek betartása minden kétséget kizáróan részét képezi a tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányos követelményeknek.” (Indokolás [26])

49. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint **egy szabályozás felülrírása, kitégítése a bíróságok részéről már nem jogértelmezési, hanem *contra legem* jogalkalmazási – tulajdonképpen jogalkotási – tevékenységet jelent, ami felveti a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvének a sérelmét.** A *contra legem* jogalkalmazás ilyen módon a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmére vezethet. A bírói jogértelmezés kirívó – alapjogi relevanciát elérő – hibája mindazonáltal csak kivételesen merülhet fel, akkor, ha a következő – egymást erősítő – feltételek együttes fennállása megállapítható. Mindenekelőtt akkor, ha a bíróság a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, mint eljárásjogi jellegű alapjog egy aspektusát, az indokolási kötelezettséget sértő módon nem indokolja meg, hogy az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat miért nem alkalmazza. Továbbá akkor, ha a bíróság a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem veszi figyelembe. Valamint akkor, ha a bíróság döntését egy olyan bírósági joggyakorlatra alapítja, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a jogalkotó új jogi szabályozás elfogadásával és hatálybaléptetésével összefüggésben kifejezetten

hatályon kívül helyezett {20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [29]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában tehát a *contra legem* jogértelmezés és jogalkalmazás csak kivételesen alapozza meg az alaptörvény-ellenességet, mégpedig akkor, ha a *contra legem* jogalkalmazás egyben – a 20/2017. (VII. 18.) AB határozatban foglaltak feltételek fennállása esetén – alaptörvény-ellenesnek (*contra constitutionem*) minősül {lásd: 3280/2017. (XI. 2.) AB határozat, Indokolás [38]}.

50. Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülésének megítélését minden esetben tartalmi vizsgálathoz kötötte: „*elemezte az alapjog állított sérelmére vezető jogszabályi környezetet és bírói döntést, a szabályozás célját és a konkrét ügy tényállását, majd pedig – mérlegelés eredményeként – mindezekből vont le következtetéseket az adott esetre nézve megállapítható alapjogsérelemre nézve*” {lásd 20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [17]; vö. 3102/2017. (V. 8.) AB határozat, Indokolás [18]; 23/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [27]}. (Összefoglalóan lásd: 24/2020 (X. 15) AB határozat, 21-25.pontok)

- *A fenti elvek alkalmazás a jelen ügyre*

51. Ahogyan az a VI. cikk kapcsán bővebben kifejtésre került, az eljáró bíróságok *contra legem* kiterjesztő módon értelmezték az Infotv.-t. Az Infotv. 27. § (2) bekezdés c) pontja kimondja, hogy „*[a] közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jogot - az adatifajták meghatározásával – törvény bűncselekmények üldözése vagy megelőzése érdekében korlátozhatja.*” Az Infotv. ezen rendelkezése megköveteli, hogy létezzen olyan kifejezett speciális törvényi rendelkezés, amely az adatfajták meghatározásával korlátozza a közérdekű adatokhoz való hozzáférést. Ilyen speciális, jelen ügyben alkalmazandó törvényi rendelkezés viszont nem létezik.

52. A jelen panasz alapjául szolgáló peres eljárásban az Alperes hivatkozott a Be. 109. § (1) bekezdés e) pontjára, amelyet az eljáró bíróságok kritika nélkül fogadtak el. A felhívott rendelkezés azonban nem felel meg az Infotv. 27. § (2) bekezdés c) pontjában foglalt követelménynek, ugyanis az a jelen eljárásban nem alkalmazandó jogszabály, főként nem a ki nem adható az adatfajtákat meghatározó norma. A Be. ezen rendelkezése arra vonatkozik, amikor valaki a büntetőeljárásban eljáró bírósághoz, ügyészséghez, nyomozó hatósághoz fordul a büntetőeljárásban keletkezett iratok kiadása végett. (A korábbi Be. tartalmilag azonos rendelkezéseivel kapcsolatosan a bírósági gyakorlat is ezen okfejtést támasztja alá: Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.277/2015/4/II. ítélete). Az a norma nyelvtani értelméből egyértelműen világos.



53. Jelen ügyben azonban nem ez az eset áll fenn, ugyanis Indítványozó adatigénylése nem a büntetőeljárás irataira vonatkozott és nem a büntetőeljárásban eljáró szervektől kérte az adatok kiadását. Az a tény, hogy a kiadni kért adatok egyes köre az immáron több mint öt éve folyamatban levő büntetőügy megindításában közrejátszottak, nem eredményezik az adatok kiadása ilyen alapon történő megtagadását. Ugyanis – ismét hangsúlyozzuk – az adatigénylés címzettje nem a Be. 109. § (1) bekezdésében foglalt személyi kör, hanem az alperesi minisztérium. Továbbá a kiadni kért adatok pedig nem a büntetőeljárás adatai, hanem azon adatok, amelyek érintett projektről az alperesi minisztérium által vagy az Alperes megbízásából készített kivizsgálás során keletkeztek, az Alperesnek, vagy ha a kivizsgálást nem az Alperes hajtotta végre, akkor a kivizsgálást végrehajtó szervezetnek a projektre vonatkozó megállapításait, következtetéseit, valamint a véleményét, továbbá a megtenni szükséges intézkedésre vonatkozó javaslatát tartalmazó, bármilyen módon vagy formában rögzített információ, illetve adat.

54. Ezáltal megállapítható, hogy a jelen kérelem alapjául szolgáló perben a bíróságok valójában létező jogalap nélkül hivatkoztak arra, hogy az Infotv. 27. § (2) bekezdés c) pontja alapján megtagadható a kért adatok kiadása. Mindez pedig sérti az Alaptörvény XVIII. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részét képező, *contra legem* jogalkalmazás tilalmát.

### III. Kérelem

Összegezve a fentebb részletesen kifejtett indokaimat, a megtámadott ítéletek sértik az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglalt, az alapvető jogok korlátozhatósága követelményét, a VI. cikk (3) bekezdésében rögzített közérdekű adatok megismeréséhez való jogot és a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot.

Tisztelt Alkotmánybíróság, a beadványban részletesen kifejtett indokok alapján kérem, hogy a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.188/2021/9 számon hozott ítéletét a Fővárosi Törvényszék 62.P.20.901/2020/11. számon hozott ítéletére kiterjedően, mint alaptörvény-ellenes bírói döntéseket semmisítse meg.

Kelt: Budapest, 2021. augusztus 31.

Tisztelettel,

Az Indítványozó képviseletében:

**KARSAI DÁNIEL**  
ÜGYVÉDI IRODA

Karsai Dániel Ügyvédi Iroda

dr. Karsai Dániel András

ügyvéd